

Сөңтөргү ялавё

1944 сұлхи майн 5-мөшөнченпе тухат

Муркаш район хаҗачё

2 (7427) №

Юн кун, 2007 сұлхи январён (кәрлач) 10-мөшё

Хакё ирёлкё

Январён 12-мөшё – РФ прокуратура ёҗченёсен кунё

ПРОКУРАТУРАҢ ХИСЕПЛЕ ЁҗЧЕНЁСЕМ, ВЕТЕРАНЁСЕМ!

Сире сывхарса килекен Раҗсей Федерацийён прокуратурин ёҗченёсен кунё ячёпе чун-чёререн саламлатап.

Вырәнти ләпкәләх, районта саккуна пәханса пуранасси эсир хаварән тивёсёре түрө кәмәлпа туса пынинчен те нумай килет. Куллөнөх саккуна пәсна төслёхсене тәрә шыв сине кәларатар. Сапла майпа пурнәсра төрөслёх сөңтөрнине, кашиниөх пурнәсра саккуна пәханса пуран-маллине кәтартса паратар. Тавах сире саканшән.

Саккунләх сирён малашнехи ёсре те төп вырәнта пуласса шанатәп. Сире сиреп сывләх, сәмәл мар ёсёрте аңасу, сөмьере аңланупа килёшу сунатәп.

Район пусләхё Ю. А. ИВАНОВ.

Прокуратура ёҗченёсене савән пекөх хәйсен професси уявёле РФ Патшаләх Думин депутатё Павел Семенов саламлат.

Ял культуры

Сынсемшён төслөх

Эсир сән үкөрчөкөре куракан **Нина Митрофановна Маркова** Яккаткасинчи куллен кирлө таварсен магазин-чө сур сұл сөс ёҗлет пулсан та, тавар туянакансем хушшинчө ыра ята тивөснё: ял сыннисене куллен кирлө таварсем яланах куэ умёнчө, сентресем синчи таварсем магазина килекенсене кәмәллән куранассё, тирпейлөх кунта яланхи хуэ. **Нина Митрофановна** сутуэ ёҗне те, заведующий ёҗне те пёр аләпа тавать пулсан та – йәлтәх ёлкөрөт.

А. БЕЛОВ сән үкөрчөкө.

Сөнё сұл уявёсем ләпкәләх сунчө

Асәрхаттарни сөре үкмерё

“Паян тумалли ёсе ыра-на ан хавар”, – вөрентет халәхәмәр сәмахләхө. Сақан хысөнчө мөн пытанине те кашинөх аңлатпәр: ыран ләйәхрах пуранас тесен, паян ёҗлемелле, пурнәс ыйтнине кая юлмасар пурнәсламалла. Савән чухне сөс эфир ыра малашләхә ша-найратпәр. Ака, пурнәс уттинчө черөтлө Сөнё сұл уявёсем хыса юлчөс, сәк асамлә күнсөм ләпкә пулчөс-и-ха кәсал? Пурне те хумхантракан ку ыйту сине хурав шыраса элө район администрацийён гражданла оборона-па чревычайлә лару-тәру пайн пусләхёпе Н. МИЛЮТИНПА, пушар хурал надзорён районти уйрәмён пусләхёпе И. СМОРНОВПА, ОПС-5 отряд пусләхён сүмёпе тата 37-мөш номерлө пушар чаҗён ертүсипе С. МИТРОФАНОВПА сыхәнтам.

Н. МИЛЮТИН:
– Тавах Турра, Сөнё сұл уявёсем йөркөллө иртрөс. Сәк тапхәрта хурлантаракан пуләмсем пулмарөс. Сәкә пирён пөрлөхлө хатё-

рленү пөтөмлөтөвө теөссөм килет. Сөнё сұла хатөр-леннө май район администрацийён пусләхё Ю. Иванов уявөсем вәхәтөнчө, Сурхурире ялсемпе экономика объекчөсөнчө чревычайлә лару-тәруран асәрханмәлли ёҗсөм синчен тата Сөнё сұл уявёсөнчө пиротехника хатөрөсене сутассин йөрки пирки йышәнүсем кәларни, уявөсене организацилө ирттерессипе районти чревычайлә лару-тәру комиссийён ларәвне маларах ирттөсирө хәйөн симөсөре пачё. Уявөсем пушарсемсөс, сүтә пөтнисөс, шыв пулманнисөс иртрөс. Муркаш салинчө кәна иртнө сұлхи декабрөн 30-мөшөнчө пёр хушә шыв пусәмө чакса илчө. Сийөнчөх йышәннә мерәсөне кура аңа кам сисрө, кам сисеймерө те.

И. СМОРНОВ:

– Сөнё сұл уявөсем ләпкә иртни сөклөнүллө ёҗсөмө хистет. Патшаләх пушар надзорён районти уйрәмө Сөнё сұлпа Сурхури уявөсөне унчөнхи сұлсенчи йә-нәшсөмпе инкөсөне шута хурса хатөрлөчө, сәкнах Сөнё сұл елки ирттерөкен

организационен пур ертүсисөнчө сирөп ыйтрамәр, вөсөм валли пушар хәруш-сәрләх правилисен никөсө синчө ятарлө инструкциөсем хатөрлөчө, вөсөмпе кашни ертүсөне төплө пал-лартарамәр, алә пустарса уяв ирттерме ирөк патәмәр. Сұлталәк каялла сәк уявөсөнчө пулчә пушарта икө сын вилнөччө пулсан, пөрлөхи тәрәшуләхпа кәсал уявөсөне “хөрлө автана” көрөкөне көртмөсөрөх ирттертөмөр. Районта пуранакансем пусләхё йөркөне сұлталәкөпөх пәханасса шанас килет.

С. МИТРОФАНОВ:

– Пушар хәрушләхө кирек хәсан та сивөч тәрәтө. Хәш-пёр сөрте сәкна аңланман-ни чылай ыйту суратә. Йөркөпе килөшүллөн рай-онти 22 ял хушләх предприя-тийөнчө те ведомствәлла пушар хуралөсөм пулмалла. Анчах... Паян Муркашпа Мән Сөңтөрсөср пусөне пушар хуралөсөм “Свөбөдә”, “Ударник”, “Герой”, Суворов яч. хис., Ильч яч. хис. хуш-ләхсөмпе “Моргаушская” чәх-чөп фабрикинө сөс инкөке көрөшөме тухма хатөр тәрәсчө. Сөнё сұлән мал-

танхи күнөсөнчө “хөрлө автан” айкашни пулмарө пулсан, аңа сұлталәкөпөх тивөслө шайра тытасчө. Сәкна валли “Волга”, “Восток”, “Хлебобор”, “Лидер”, К. Иванов яч. хис., Ленин яч. хис., Чапаев яч. хис. хуш-ләхсөмпе А. Михайловән фермер хушләхөнчө юсавлө пушар машинисем пушар сөнчөх дежурство тәрәтөсине йөркөлемелле. Ку-сөмсөр пусөне “Нива” агрофирмәра (Турай), “Нива” чикөллө явапләхлә общөстәрә (Мән Хураҗка), “Орино”, “Передовик”, “Сея-тель”, “Чемөөвө” хушләх-сөнчө сәва тухиччөн пушар машинисене юсасси пирки шутлаамалла. Ку ёсрөн ял тәрәхөсөн те айкинчө юлас марччө. Ведомствәлла пушар хуралөсөнчө, пушар чаҗөньчө ёҗлекөнсен, штатра тәман инструкторсен пөрлөхи тәрәшуләхөпе район сыннисөмпе пушар-тан сыхланас ёсрө пөр чөлхө тупса ләпкә кётсө илнө Сөнё сұл пире пурсә-мәра та ырләх сөс күрөсө шанса тәрәтәп.

А. БЕЛОВ каласнә.

Райадминистрацире

Хисеп грамотисене тивөснё

«Ударник», «Герой» хушләхсен, «Лидер» агрофирма, Ильинка ял тәрәхөн администрацийө тата районти төп больница ыйтнисөне тивөсрөсө, район администрацийөн пусләхөн декабрөн 25-мөшөнчи 619 № йышәнәвөпе сәксөне район администрацийөн Хисеп грамотипе награ-дәлама йышәннә:

1. Ял хушләх производвинчө нумай сұл хушши тәрә-сә ёҗленөшөн:

– **Лидия Николаевна ВОРОНЦОВА**, «Лидер» агрофирмән сысна пәхақанчө;

– **Виссарион Александрович КВАСОВА**, «Лидер» агрофирмән 1-мөш номерлө сысна фермин хуралсине;

– **Михаил Михайлович КУДАШОВА**, «Герой» хушләх водительне;

– **Мария Яковлевна НИКИФОРОВА**, «Герой» хуш-ләх рабочинө;

– **Валентина Николаевна НИКОЛАЕВА**, «Ударник» хушләхри Матәк производство учаскокөн поварне;

– **Александр Зиновьевич ПЕТРОВА**, «Ударник» хуш-ләхри ИУссакси производство учаскокөн механизаторне;

– **Римма Николаевна СТЕПАНОВА**, «Ударник» хуш-ләхри сөр улми вәрләхө туса илекен комплекс ёҗчөнчө.

2. Ял хушләх отрасльне аталантарассипе активлө ёҗленөшөн – **Владимир Николаевич ЕВДОКИМОВА**, «Герой» хушләх водительне.

3. Сынсен сывләнчө сыхлассипе нумай сұл хушши тәрәсә ёҗленөшөн – **Владимир Михайлович БАСЯЕВА**, районти төп больницән Нискассинчи врач амбулаторийөн пөтөмөшлө практикә врачне.

4. Вырәнти самоуправлени органөсөнчө нумай сұл хуш-ши тәрәсә ёҗленөшөн тата общөствәлла ёҗсөне актив-лө хушәннәшән – **Галина Николаевна СИЛАНТЬЕВА**, Ильинка ял тәрәх администрацийөн төп специалистне.

Камән сәвәм пысәкрах?

РАЙОНТИ ХУСАЛАХСЕНЧӨ КӘСАЛХИ ЯНВАРЁН 10-МӨШӨНЧӨ ҚАШНИ ЁНЕРЕН СӨТ ВАТАМРАН МЕН ЧУХЛӨ СУСА ИЛНИНӨ КӘТАРТНИ

Цифрәсен колонкисөнчө: 1. Кашни ёне пусөне сөт сунә.

2. Иртнө сұлхи сәв вәхәтра сунә (килогрампа).

Е. Андреев			“Сеятель”	6,6	7,6
яч. хис.	5,8	7,4	Суворов		
“Волга”	7,3	12,0	яч. хис.	13,3	10,5
“Восток”	12,4	12,7	ООО АФ		
“Герой”	13,4	11,1	«Рассвет»	6,4	5,0
К. Иванов			«Ударник»	10,1	10,2
яч. хис.	3,6	4,1	Чапаев яч. хис.	7,9	5,0
Ильч яч. хис.	12,0	8,2	“Чемөөвө”	10,9	10,0
Ленин яч. хис.	9,6	11,0	Чкалов яч. хис.	12,2	9,4
“Лидер”	8,0	13,5	КФХ Михайлов	8,0	5,3
“Орино”	14,6	12,2	КФХ Отенов	7,8	2,3
“Передовик”	5,4	6,8			
“Свөбөдә”	14,0	13,5	Районөпе	9,9	9,2

Раҗсейре

Пөтөмөшлө ёс стажне пәхаҗсө

РФ Патшаләх Думи ятарлө саккунпа «тәхтәвсәр ёс стажө» (вырәсла: непрерывный трудовой стаж) аңлава пәрахәса кәларнә. Тәхтәвсәр ёс стажө больница хучөпе вәхәтсәр ёҗлеменнисөне пособи түйнө чухне кирлө пул-нә.

Малашне «пөтөмөшлө ёс стажө» аңлава уә кураҗсө. Ёс стажө 8 сұл ытла пулсан пособи ёс уксин 100 процентчө чухлө түйсөсчө. Пөтөмөшлө стаж 5-8 сұл – 80 процент, 5 сұлтан сахалрах – 60 процент. Пособин уйәхри чи пысәк виши 15 пин тенкөрен иртмелле мар тата чи пөчөк ёс уксин висинчен пөчөк пулмаллар.

Саккун 2007 сұлхи январён 1-мөшөнчен вәя кечө.

Нимө

Көлә суртне тумә

Муркашра көлә суртне тумә тытәннине чылайәшө асәр-ханә ёнтө. Никөсө хатөр. Халө вара сурт стенисөне тәвас ёҗсөм пыраҗсө. Анча та нимөнле ёс те укҗасар пулмалла. Чылайәшө сәк ёсрөн айкинчө юлмалла, көлә суртне тумә укҗа-тенкө парса пуләшәт. ЧР Патшаләх Канашөн депу-тачө, районти төп больницән төп врачө В.Г. Данилов пөлтөрнө тәрәх, сывләх сыхлав учрежденийөсөнчө ёҗле-көнсем сәк пархатарлө ёсө пурнәсләма пөтөмпө 22 пин тенкө пустарса панә.

Ытти предприятисөмпе организацисөнчө ёҗлекөнсем те сәк ёсрөн айкинчө юлмөс тесе шанас килет.

Хамәр инф.

Ёсрө ыра ят хаварәсчө

Строительсем

Эсир сән үкөрчөкөре “Моргаушская” МСО ёҗченөсөне ку-ратар. **М. Романова (сулахайра)** кунта 16 сұл ёнтө шутка-тур-маляр пулса ёҗлет. Хәйөн ёсөнчө аста специалист. Унән ёсри юлтәшө С. Цветкова 6 сұл сөс кунта пулин те, хастар ёҗчөн иртнө сұлтанпа шутокатур-малярсен бри-гадин бригадирө. Асәннә общөствән гендиректорө В. Ко-ротников строительсен ёсөпө кәмәллә. Иртнө сұл вөсөнчө асәннә общөство Мән Сөңтөср райповөн Моска-кассинчи “Илем” кафөне төплө юсав ёҗсөм хысән хута ячө.

А. БЕЛОВ сән үкөрчөкө.

Юбилей

Саламлатпәр

Хамәрән юлтәшәмәра, «Солнышко» ача сачён ёсчөнне – Мур-кашра пуранакан **Раиса Ниловна МАКСИМОВА**НА 50 сұлхи юбилейпа чунтан хисөплөсө, ырләх-сывләх тата телөй сунса ашшән саламлатпәр. Сирөн кәмәләр, чун-чөре ашши вөсчө-хөсрөсрө.

Пурән Раё эсө ёмөрөх. Сұлсөрен пулсам телөйлөрөх. Хуйхә-суйхә ирттөр катаран, Кулә сиҗтөр сән питре ялан.

Саламлаканөсөм: Захаровсен, Максимовсен, Микряковсен, Кирилловсен, Сорокинсен сөмийсөм.

Хөрөпө керүшө, мәнүкусөм, тәхләчусөм, сывәх тәванусөм.

Сырантару – 2007

Эсир район хаҗатне сыраннә-и? Хисөплө вулакансем! Эсир район хаҗатне сыранса илетөр-и? Ёнчен те аңа 2007 сұлхи пөрремөш сур сұл валли сыранма ёлкөреймен пулсан, ситөс уйәхан илсө тәмалла та сыранма пулат. Малашне те пөрлөх пу-лар. Район хаҗачө кашни килтөхө көтнө тус пултәр. «Сөңтөргү ялавө» хаҗат редакцийө.